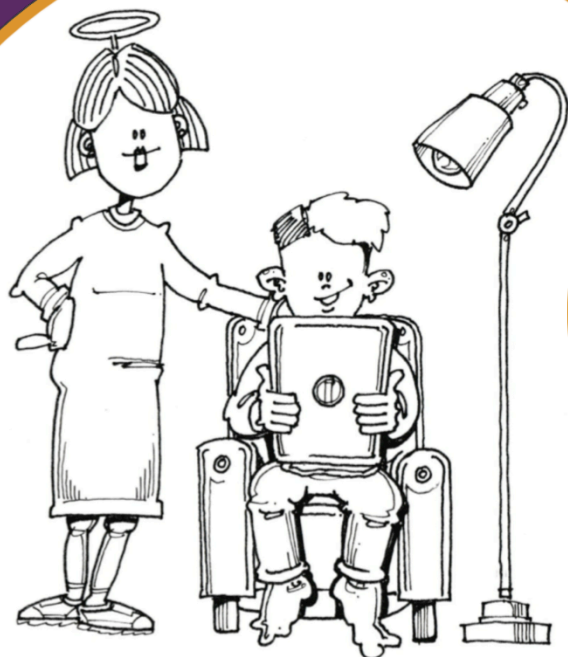
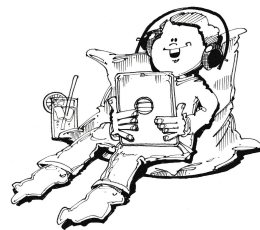

DIGITALT MYTERI 2019

LÆSNINGENS DIGITALE POTENTIALE

En kvalitativ forundersøgelse
af børns digitale læsevaner

DANMARKS
BIBLIOTEKSFORENING

FORFATTER PERNILLE CLEMMENSEN, TÆNKETANKEN FREMTIDENS BIBLIOTEKER

ILLUSTRATIONER FRANK HØEDT

FOTO PERNILLE CLEMMENSEN

EN SÆRLIG TAK TIL:

THOMAS NORMANN FRA MANENO • LASSE NYRUP FRA BOOKBITES • STINE REINHOLDT HANSEN FRA LÆREMIDDEL.DK (UCL) • LOUISE NEXØ FRA GOLITTLE • ANNE METTE THORHAUGE FRA KØBENHAVNS UNIVERSITET • LOUISE THARRUP DAM FRA LINDHARDT & RINGHOF • ESTHI KUNZ FRA DANSKERNES DIGITALE BIBLIOTEK • AMANDA SANDEGAARD FRA EREOLEN • BARBARA RUGHOLM HESSELLUND FRA LITTERATURSIDEN • KAREN B. AAGAARD FRA BIBLIOTEKARFORBUNDET • MADSE THIMMER FRA INNOVATION LAB

PROJEKTET ER IGANGSAT AF DANMARKS BIBLIOTEKSFORENING, UDFØRES AF TÆNKETANKEN FREMTIDENS BIBLIOTEKER OG ER STØTTET AF UDVIKLINGSPULJEN UNDER SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

DIGITALT MYTERI 2019

LÆSNINGENS DIGITALE POTENTIALER

En kvalitativ forundersøgelse af børns digitale læsevaner med særlig fokus på at kortlægge den digitale litteraturs udfordringer og potentialer

Indholdsfortegnelse

Digitalt Myteri 2019

Kort om forundersøgelsen	6
Projektes forløb 2019	7
Metode og fremgangsmåde	8
9 centrale hovedindsigter	9

Digital læsning fra tre perspektiver

De tre perspektiver	11
Børneperspektiv: Tilgængelighed og nye muligheder	12
Digital læsning: Børnenes top 5	14
Forældreperspektiv: Evnen til at udfordre sin egen læsekultur	15
Børnebibliotekarperspektiv: Formidling af digital læsning	17

Fra indsigter til konkrete formidlingskoncepter

Næste skridt...	20
Inspiration til supplerende læsning	21

Digitalt Myteri 2019

Kort om forundersøgelsen

Den kvalitative forundersøgelse er det fælles vidensgrundlag i projektet *Digitalt Myteri 2019*. Projektets overordnede formål er at styrke børns digitale læsning og adgang til digitale læseuniverser gennem deres forældre.

Forundersøgelsen er gennemført af Pernille Clemmensen på vegne af og i tæt samarbejde med Tænk tanken Fremtidens Biblioteker og Danmarks Biblioteksforening.

POTENTIALER I BØRNS DIGITALE LÆSNING

Vi ved fra en tidligere undersøgelse - *Børns Læsevaner 2017* - at kun 20% af børn på mellemtrinnet vælger at læse bøger digitalt, selvom store dele af deres fritid tilbringes på digitale medier. Vi ved, at en tredjedel af de børn, der deltog i undersøgelsen, ville læse mere, hvis de fik mere og bedre vejledning i, hvad de skulle læse. Vi ved også, at børn ofte bliver opfordret til og præsenteret for fysiske bøger derhjemme, i skolen og på biblioteket. Men vi har også erfaret, at mange forældre mangler viden om, hvordan de kan inspirere børn til at læse - særligt digitalt. Det kræver nye former for formidling og identifikation af de digitale potentialer.

Vi vil gerne blive klogere på, hvorfor det forholder sig sådan og gøre en indsats for at skabe et endnu større kendskab til alle de gode digitale tilbud, der allerede findes på bibliotekets hjemmeside. Fx findes der pt. [18.095 børnetitler på eReolen](#), og det er bare et af de digitale læsetilbud, der udbydes til børn.

Med projektet ønsker vi hermed at identificere en række af læsningens digitale potentialer, afmontere mange af de myter - der ofte er forbundet med digital læsning - og styrke forældres og bibliotekernes viden om, formidling af og inspiration til børns digitale læsning. Alt dette skal i sidste ende være med til at skabe et større kendskab til de gode digitale tilbud og styrke børns digitale læselyst. I forundersøgelsen inddrages både børn, forældre, børnebibliotekarere og digitale fagfolk på forskellig vis.

Undersøgelse går særligt i dybden med informanternes oplevelser og erfaringer med digital læsning fra tre forskellige perspektiver: børn, forældre og børnebibliotekarere - med særligt fokus på de to førstnævnte grupper.

I projektet indtager vi den holdning, at alle veje til læsning er gode veje. Vi mener, at digital læsning og læsning i fysiske bøger i højere grad skal ses som et supplement til hinanden - i stedet for som konkurrenter. Deres funktioner og form er uden tvivl forskellige, men de rummer begge samme adgang til gode litteraturoplevelser til bl.a. børn under de rette forudsætninger og vejledning fra de voksne omkring dem. Vi tror på, at det i højere grad handler om indholdet frem for indpakningen.

God læselyst!

Projektets forløb 2019

FASE 1 APRIL - MAJ

Opstart • research • projekt-
organisering • rekruttering •
indsamling af empiri •
analyse • rapportskrivning

FASE 2 JUNI - JULI

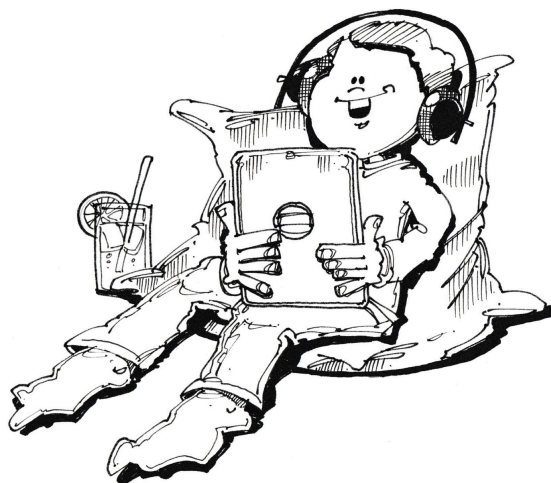
Planlægning af Hackathon •
invitere eksperter • afholde
Hackathon • idégenerering •
omsætte indsigter til
formidlingskoncepter • test af
prototype på testbiblioteker •
endeligt format udarbejdet
og sættes i produktion

FASE 3 AUGUST

Udbredelse • formidling

HVAD ER ET HACKATHON?

Et "Hackathon" er typisk et 1-2 dags innovationsforløb, hvor man inviterer en række eksperter, der - gennem en styret proces - bevæger sig fra formulering af udfordring til idégenerering og endelig udvælgelse, prototyping og pitch af idéerne. Vores Hackathon blev faciliteret af Mads Thimmer fra Innovation Lab.

Metode og fremgangsmåde

Datagrundlaget for den kvalitative undersøgelse bygger på samtaler med i alt 15 informanter.

Informanterne er rekrutteret fra forskellige dele af landet og kommer hhv. fra Skanderborg, Vejle, Kolding, Esbjerg, Svendborg, Lejre, Stevns, Ballerup og København.

DEN KVALITATIVE TILGANG

En kvalitativ tilgang skaber ikke forandring alene, men kan være med til at skabe en dyb indsigt i en udvalgt gruppe menneskers oplevelser og behov. Mens den kvantitative tilgang - med et stort antal respondenter - kan give bredde til en undersøgelse og sige noget på et landsdækkende plan, retter den kvalitative tilgang sit fokus mod, hvordan vi mennesker opfatter verden og agerer i de sociale sammenhænge, vi befinder os i. Således sigter kvalitative undersøgelser mod indlevelse og forståelse - snarere end numeriske repræsentationer.

I undersøgelsen inddrages både børnebibliotekarer, forældre og børn på mellemtrinnet (med en overvægt af børn og forældre), for at belyse digital læsning fra tre tæt forbundne, men forskellige perspektiver. Fordelingen af aktiviteter med informanterne er som følgende:

- Seks individuelle interviews med forældre (med børn på mellemtrinnet), der har forskellige holdninger til og erfaringer med digital læsning. Herunder to fædre og fire mødre.

- Et dybdegående fokusgruppeinterview med seks børn fra en 6. klasse i København, som kan karakteriseres som stærke digitale læsere. Herunder to drenge og fire piger. Interviewet havde tre inkorporerede øvelser, der havde til hensigt at give indblik i børnenes reelle digitale adfærd, skabe et visuelt overblik over børnenes erfaringer og oplevelser med digital læsning, og hermed sætte fokus på børnenes udfordringer, potentialer og anbefalinger i forhold til at læse digitalt.
- Tre individuelle interviews med børnebibliotekarer med viden om og interesse for digital formidling til børn.

Følgende emner har været centrale i alle de gennemførte interviews: vaner, adfærd, kompetencer, inspiration, formidling, barrierer og potentialer.

Derudover arbejder undersøgelsen med en forholdsvis smal forståelse af digital læsning, som dækker over læsning/lytning af længere tekster og/eller lydbøger. Herunder både skøn- og faglitteratur.

I analysen af den indsamlede empiri - der er udarbejdet på baggrund af en transskribering af de gennemførte interviews - har der været fokus på at finde fremtrædende mønstre på tværs af de tre forskellige perspektiver.

9 centrale hovedindsigter: Fra tre perspektiver

BØRN

1. Børnene **fremhæver telefonen som et af deres foretrukne medier**, når det handler om at læse digitalt.
2. Børnene oplever, at digital læsning ofte er forbundet med en **negativ signalværdi**, som især håndhæves af deres forældre.
3. Udover at fremhæve tilgængelighed, brugervenlighed og styrkerne ved lydbøger, peger børnene også på, at **digitale tilbud rummer en række nye muligheder i form af hjælpefunktioner**.

FORÆLDRE

4. Forældre har en tendens til at **favorisere den fysiske bog** og efterspørger hjælp til at bryde med deres egen læsekultur.
5. Flere af forældrene er **ramt af skærmskyld og skærmfrygt**, og skelner ikke mellem god og dårlig skærmtid. Skærmtid kobles ofte ureflekteret sammen med pacificering og fordummelse.
6. Forældregruppen udviser ikke entydigt modstand mod digital læsning, men **efterspørger i højere grad mere viden om emnet og konkret vejledning**.

BØRNEBIBLIOTEKARER

7. Digital læsning til børn **opleves stadig som et forholdsvis nyt tiltag** blandt flere af børnebibliotekarerne.
8. Flere efterspørger **hjælp til promoveringen og formidlingen** af de digitale tilbud.
9. Udover hjælp til formidlingen af digital læsning og øget kompetenceudvikling, peger børnebibliotekarerne på, at **digital læsning kan skabe nye former for fællesskab**.

Digital læsning fra tre perspektiver

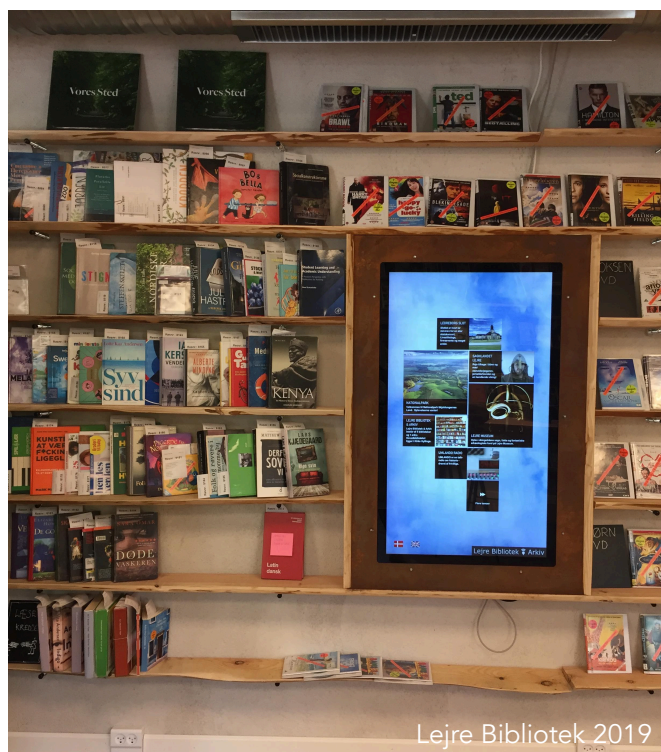
De tre perspektiver

Digital læsning har været omdrejningspunktet i mødet med de forskellige informantgrupper. Inddragelsen af de tre forskellige grupper har været med til at nuancere samtalen og give de endelige konklusioner dybde og konkrete handlingsmuligheder i det videre arbejde fra indsigter til formidlingskoncepter målrettet forældre.

BØRNENE er på mange måder den primære målgruppe og slutbruger i projektet. Børneinddragelse er prioriteret højt i denne sammenhæng, og det har været vigtigt for os at give børnene en central stemme i undersøgelsen.

FORÆLDRENE har den daglige kontakt med børnene og er en af børnenes vigtigste inspirationskilder, når det handler om litteratur. Vi er hermed nødt til at forstå deres bagvedliggende bevæggrunde ift. digital læsning, før vi for alvor kan rykke ved deres egne og dernæst deres børns digitale læsevaner.

BØRNEBIBLIOTEKARERNE - og bibliotekerne generelt - spiller en særlig rolle i formidlingen af litterære oplevelser til børn, og kan hermed være med til at fremme de gode digitale tilbud – både fysisk i mødet med forældre og børn, men også gennem bibliotekernes kommunikationsveje. I den forbindelse har det været centralt at få kortlagt, hvordan bibliotekerne formidler digital læsning i den daglige praksis.

Lejre Bibliotek 2019

Kolding Bibliotek 2019

Børneperspektiv:

Tilgængelighed og nye muligheder

I følgende præsenteres de mest fremtrædende mønstre om digital læsning fra børneperspektiv. Den indsamlede data udfoldes under følgende punkter:

- Tilgængelighed
- Forældrenes vaner og påvirkning
- Nye muligheder og børnenes top 5

TILGÆNGELIGHED

Telefonen spiller en afgørende rolle i børnenes hverdag og fremhæves som et af deres foretrukne medier, når det handler om at læse digitalt – især på farten. Børnene beskriver det på følgende måde:

"Det bedste er, at man jo for det meste har sin telefon i lommen eller i tasken, og så kan man altid lige hive den frem og læse lidt, lige meget hvor man er." (Pige 13 år)

"Hvis man fx skal til et bryllup, så kan det være svært at bære rundt på en stor bog, så kan man jo bare lige tage sin telefon frem og læse på den. Og man kan jo have op til 6 bøger med – det er gratis og det er nemt." (Pige 13 år)

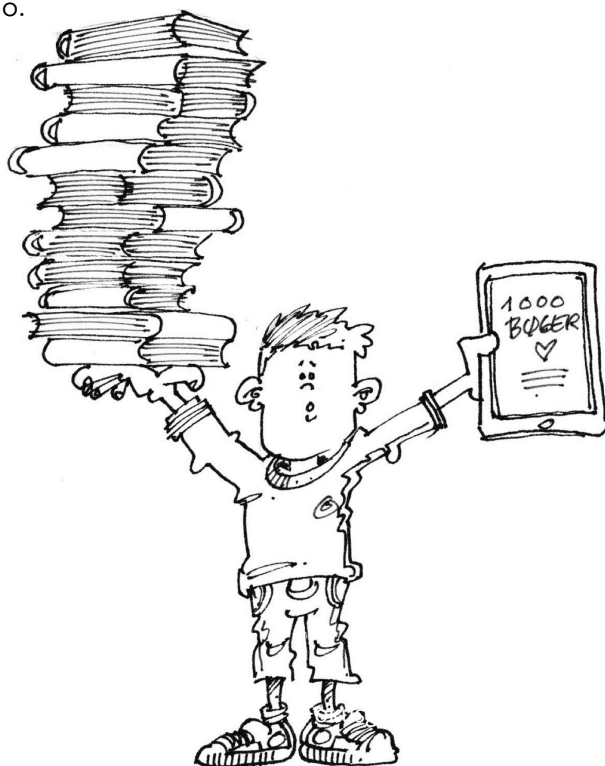
"Det er også smart, hvis der er en bog, man gerne vil låne, og man ikke lige kan tage på biblioteket eller bor langt væk fra et bibliotek. Så kan man bare lige gå ind og låne den på ens telefon, fordi man nærmest altid har den på sig." (Dreng 13 år)

"Den digitale bog er ikke lige så tung som en fysisk bog." (Pige 13 år)

"Før jeg vidste, at der var noget, der hed eReolen, så var jeg meget på biblioteket, men nu er jeg der aldrig." (Pige 12 år)

Ingen af børnene besøger det fysiske bibliotek særlig ofte, og når de gør, er det i selskab med en forælder eller skolen, men de fleste af børnene har eReolen liggende som App på deres telefon eller tablet og bruger den flittigt. eReolen gør læsning tilgængelig for flere børn, men kan også let blive en erstatning for det fysiske besøg på biblioteket. Børnene peger dog også på, at de har brug for vejledning og sparring fra venner og forældre ift. til at navigere rundt i alle de digitale tilbud.

Andre platforme, som børnene har kendskab til og har benyttet sig af, er følgende: Mofibo, Saxo og Clio.

FORÆLDRENES VANER OG PÅVIRKNING

En af de centrale udfordringer, som børnene fremhæver ift. digital læsning, handler om deres forældres holdning til samme emne. Børnene oplever, at digital læsning ofte er forbundet med en negativ signalværdi. Et af børnene beskriver det på følgende måde:

"Fx så kan man ikke rigtig tillade sig at sidde og læse på sin telefon ved morgenbordet, men hvis det er en fysisk bog, så er det mere okay. Også selvom det er fuldstændig det samme, man sidder og læser! Og det er egentlig super fjollet." (Pige 12 år)

Flere af børnene beskriver, hvordan ældre familiemedlemmer udviser en form for modstand overfor digital læsning og favoriserer den fysiske bog over den digitale:

"Min mormor synes ikke, at det er det samme som en fysisk bog." (Dreng 13 år)

"Mine forældre siger, at det kan være dårligt for øjnene og min nattesøvn." (Pige 13 år)

"Jeg har nogle gange fået at vide, at jeg forsvinder ind i høretelefonerne." (Dreng 13 år)

"Mine forældre forbinder det (læsning i en fysisk bog) med hygge. Så sidder de og slapper af med en kop kaffe og en god bog." (Dreng 13 år)

Det kan hermed konkluderes, at forældrenes egen læsekultur på sin vis påvirker børnene - både indirekte og direkte.

NYE MULIGHEDER OG BØRNEGENES TOP 5

Børnene udarbejdede i fællesskab en top fem over fordele ved digital læsning, som præsenteres på næste side. Udover at fremhæve tilgængelighed, brugervenlighed og styrkerne ved lydbøger, peger børnene også på, at digitale tilbud rummer en række nye muligheder i form af hjælpefunktioner, der kan være med til at åbne litterære universer for både stærke og mindre stærke læsere. Børnene peger også på, at digital læsning ikke nødvendigvis kommer til at erstatte deres læsning af fysiske bøger men, at digital læsning er en anden og ny måde at læse på. De sætter især fokus på, at det kræver en anden adfærd at finde de gode digitale tilbud end en tur på det fysiske bibliotek.

"Jeg synes det er rarere at sidde med min telefon, der både er mindre og lettere, end en stor tyk bog. Jeg har både læst bøger på eReolen og Mofibo." (Pige 13 år)

"Der er flere hjælpemidler digitalt, og det er bedre for mig." (Dreng 13 år)

"Jeg har prøvet eReolen, den er jo på min iPad, så når jeg er hjemme, hører jeg tit bøger på den. Især hvis jeg er rigtig træt, så hører jeg tit lydbøger i stedet for." (Pige 13 år)

"Det er ligesom at have en film inde i hovedet (lydbøger)." (Dreng 13 år)

"Nogen gange finder jeg inspiration hos mine venner, og andre gange har man bare fået en bog i fødselsdagsgave, som man så derfor prøver at læse. Nogen gange søger jeg også bare på emner, der kunne være interessante." (Pige 13 år)

Digital læsning: Børnenes top 5

1. TILGÆNGELIGHED

Du kan læse alle steder. Du kan have 1000 bøger i lommen. Du har adgang til bøger hele døgnet.

Større brugervenlighed og mulighed for at brugerdefinere sin læsning samt anvende hjælpefunktioner - fx ændring af skriftstørrelse, lys, baggrundsfarver mm.

2. HØJ LÆSE- OG BRUGERVENLIGHED

3. AFSLAPPENDE AKTIVITET

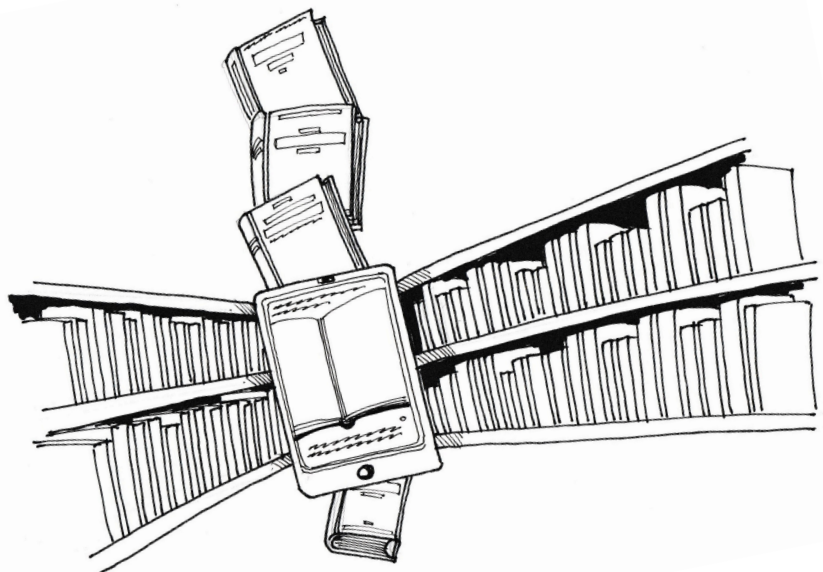
Lydbøger kan være afslappende at lytte til og tilbyder højtlesning til børn i alle aldre.

Lydbøger kan være med til at styrke indlevelsesevnen og er en ny måde at få adgang til gode historier på

4. KAN STYRKE INDLEVELSESEVNEN

5. KRÆVER NOGET ANDET AF LÆSEREN

Man skal selv tage initiativ/kende til de digitale tilbud. Man forholder sig mere til procent end sidetal, når man læser digitalt.

Forældreperspektiv: Evnen til at udfordre sin egen læsekultur

I følgende præsenteres de mest fremtrædende mønstre om digital læsning fra forældreperspektiv i nedenstående rækkefølge:

- En læsekultur fyldt med fysiske bøger
- Skærmskyld og skærmfrygt
- Potentiale og muligheder

EN LÆSEKULTUR FYLDT MED FYSISKE BØGER

Forældre har en tendens til at favorisere den fysiske bog, og de efterspørger hjælp til at bryde med deres egen læsekultur/habitus, der har været fyldt med fysiske bøger og evt. mindre gode eller slet ingen digitale tilbud. En forælder beskriver det på følgende måde:

"Når jeg går ud og køber en fysisk bog, så er det simpelthen fordi, det er lettest for mig, men bestemt ikke fordi, at jeg har noget imod det digitale." (Forælder Skanderborg)

Derudover nævner forældrene også, at de mangler viden omkring hvilke digitale tilbud, der eksisterer og efterspørger konkret hjælp:

"Jeg tænker, at det er fløjtende ligegyldigt om de læser fysisk eller digitalt. Vi roder bare lidt rundt ift., hvor og hvordan man kan låne digitalt. Her kunne det være en kæmpe hjælp med en digital stifinder, som evt. starter på bibliotekets hjemmeside." (Forælder Kolding)

Begrebet digital læsning beskrives som abstrakt for flere af forældrene. For hvad dækker det egentlig over? Denne forvirring kan være med til at fremme en uhensigtsmæssig form for modstand mod digital læsning.

SKÆRMSKYLD OG SKÆRMFRYGT

Flere af forældrene skelner ikke mellem god og dårlig skærmtid. Skærmtid kobles ofte ureflekteret sammen med pacificering og fordummelse, som skal styres med regler og tidsintervaller i hverdagen, hvilket også ses i nedenstående udtalelser:

"De bliver suget ind i skærmen og så forsvinder de! Og de synes jo, at det er en spændende verden. Og det er en verden, der er lidt sværere for os forældre at forstå." (Forælder Lejre)

"Jeg bryder mig ikke om digital læsning – jeg er totalt Old School! Jeg synes for det første, at børn sidder så meget på de der skærme – i det der konstante og dårlige skærmlys. De sidder også ofte i en dårlig stilling og især om aftenen, så er det der lys for skarpt. Jeg er hele tiden nødt til at være over dem, hvis de skal sidde og læse noget på iPad'en for lige pludselig, så er de inde på et spil. Så jeg har hele tiden syntes, at det er en rigtig dum idé (at læse digitalt)." (Forælder Kolding)

POTENTIALE OG MULIGHEDER

På trods af, at mange af forældrene er ramt af skærmfrygt og efterspørger viden om digitale tilbud, peger de også på en række potentialer, som de mener digital læsning kan rumme.

1. Digital læsning kan give lige adgang til viden, og rummer muligheden for at favne flere læringsniveauer og forskellige interesser på en gang
2. Forældrene peger på, at det ville give mening at øge samarbejdet mellem skolerne og bibliotekerne i formidlingsdele af digital læsning, så de møder forældrene der, hvor de allerede er: på forældremøder og til skolearrangementer
3. Forældrene peger på et kæmpe uudnyttet formidlingspotentiale i form af fx litterære ambassadører, flere kommunikationsveje og bedre udnyttelse af det fysiske rum:

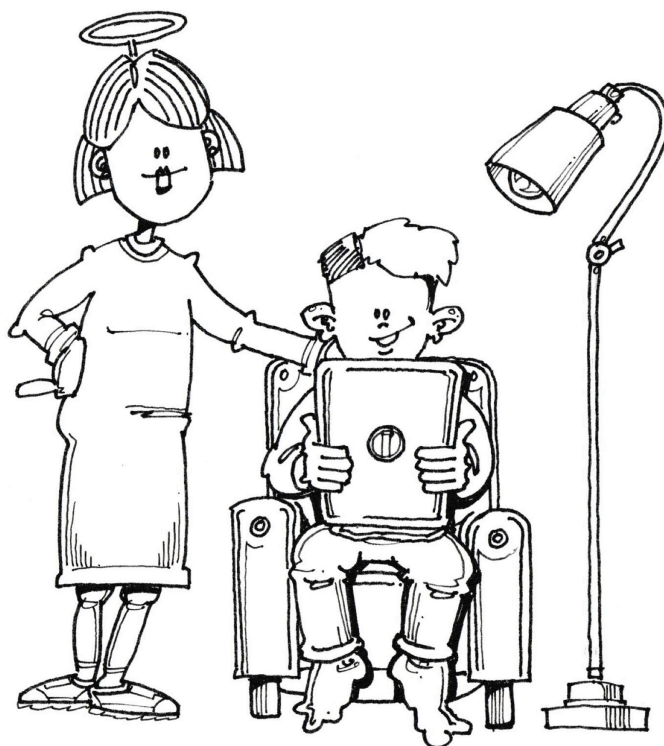
"Jeg synes bibliotekerne burde bruge det fysiske rum noget bedre. De kunne fx promovere de digitale tilbud på nogle skærme eller bare giver de besøgende lov til at lege lidt med det digitale på en mere inddragende måde." (Forælder Kolding)

4. Forældrene peger også på muligheden for at fange en helt ny målgruppe:

"Fysiske bøger fungerer vildt fedt til de mindre, men når børnene rammer mellemtrinnet, så stopper de med at komme på biblioteket – måske fordi de tilbud de (børnene) bruger, ikke bliver formidlet på den bedste måde. Man kunne fange en helt ny målgruppe, hvis man knækkede koden." (Forælder Skanderborg)

Det er tydeligt, at nogle af forældre er mere villige til at omfavne nye måder at læse på end andre. Det er også blevet mere tydeligt, hvorfor det forholder sig på denne måde samt, at der er oplagte forbedringspotentialer ift. formidlingen af de digitale tilbud, som der med fordel kan arbejdes videre med i udviklingen af de konkrete formidlingskoncepter.

Helt grundlæggende udviser den udvalgte forældregruppe ikke entydig modstand mod digital læsning, men efterspørger i højere grad mere viden om emnet og konkret vejledning til, hvor de skal finde de kvalificerede digitale tilbud til deres børn, så de kan lægge deres skærmfrygt fra sig og give deres børn nogle digitale læseoplevelser med god samvittighed.

Børnebibliotekarperspektiv: Formidling af digital læsning

I følgende præsenteres de mest fremtrædende mønstre - ift. formidlingen af digital læsning i den daglige praksis - under overskrifterne:

- Formidlingen af digital læsning i praksis
- Mere end en nødløsning
- Potentialer og muligheder

FORMIDLINGEN AF DIGITAL LÆSNING I PRAKSIS

Digital læsning til børn opleves stadig som et forholdsvis nyt tiltag blandt flere af bibliotekarerne. I den daglige praksis nævner de, at de digitale tilbud ofte først nævnes eller promoveres, når den fysiske bog ikke er tilgængelig. Derudover peger de også på, at der mangler ordenlig formidling af de digitale tilbud i det fysiske rum.

Der peges også på, at det er sparsomt, hvad der findes af reklamer for information om eller vejledning til digital læsning på de fleste biblioteker. En bibliotekar beskriver den manglende formidling af det digitale som pinlig og noget, de gerne vil blive bedre til:

"Her bliver det jo helt pinligt! Jeg gik jo lige en runde her inden, jeg skulle snakke med dig og kiggede på, hvordan vi formidler vores digitale tilbud i vores udlån, og det er jo umådelig lidt vi gør. Vi har fx ingen former for reklame for eReolen. Altså vi havde den her konkurrence på eReolen GO - læs med ørene - men ellers er det meget lidt, som direkte peger på de digitale tilbud." (Børnebibliotekar)

MERE END EN NØDLØSNING

Blandt de udvalgte bibliotekarer hersker der ingen decideret modstand mod digital læsning. Flere efterspørger hjælp til promoveringen og formidlingen af de digitale tilbud, men peger også på, at det handler om kulturændringer og nye former for oplæring:

"Vi skal lære at sidestille den digitale bog med den fysiske bog. Vi skal ikke kun promovere den som en nødløsning. Vi kan jo høre, at alle omkring os arbejder med det digitale, så det vil vi også meget gerne bliver bedre til." (Børnebibliotekar)

"Vi er nødt til at have forståelse for, at digital læsning spiller på flere tangenter end den fysiske bog. Det kræver en anden form for oplæring." (Børnebibliotekar)

"Digital læsning til børn er stadig meget nyt og mangelfuldt for mange af os. Jeg har lige været til MUS-samtale, hvor jeg bl.a. sagde, at det var noget (digital læsning) jeg godt kunne tænke mig at blive bedre til. Og så sagde hun (chef) faktisk: sådan har alle børnebibliotekarer det. Der er ingen af os, der føler, at vi er super gode til det, men vi kan jo også godt mærke, at det er et område, som begynder at komme meget mere i fokus, så alle vil gerne klædes bedre på til det." (Børnebibliotekar)

POTENTIALER OG MULIGHEDER

Herunder er de fire mest centrale udviklingspotentialer - som børnebibliotekarerne har peget på - blevet samlet.

1. Formidlingen af digital læsning skal gøres mere synlig i det fysiske rum
2. Digital læsning skal promoveres i kraft af tilgængelighed: Dit digitale bibliotek er aldrig lukket, og det er aldrig længere væk end din bukselomme
3. Digital læsning kan skabe nye former for fællesskab - noget vi gør sammen, herunder fx lydbøger
4. Vi har brug for kompetenceudvikling indenfor digital læsning til børn

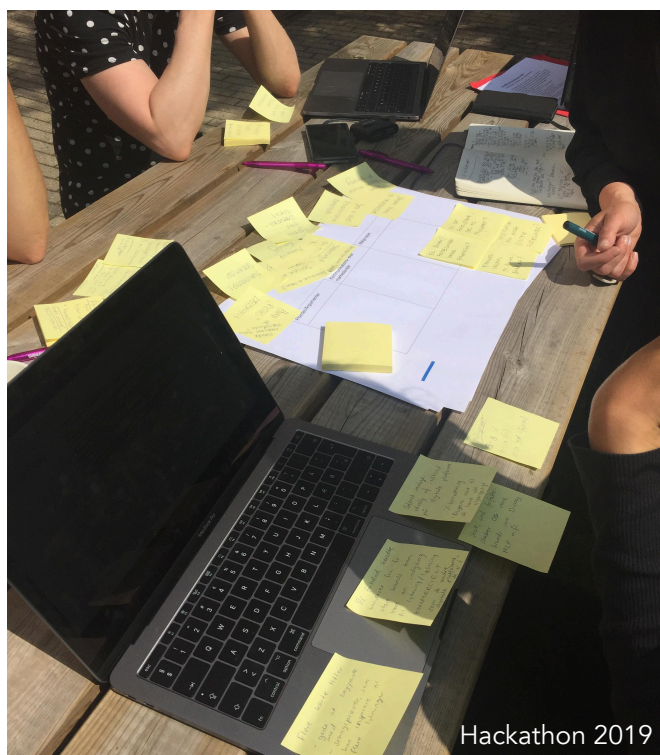
Fra indsigter til konkrete formidlingskoncepter

Næste skridt...

Med udgangspunkt i de kvalitative indsigter - og med afsæt i aktuel forskning inden for digital læsning - blev næste skridt i projektet afholdelsen af et Hackathon med udvalgte digitale eksperter fra både biblioteks- og forskerverdenen samt private aktører. Til vores Hackathon blev der udvekslet erfaringer og idéer på tværs af fag- og interesseområder. Der blev udarbejdet en række formidlingskoncepter til forældre, der alle peger på en række af læsningens digitale potentialer.

På baggrund af formidlingskoncepterne er der blevet udarbejdet en prototype, som består af tre gode råd og et samlet overblik over digitale tilbud til børn. Overblikket fungerer som en interaktiv guide under navnet **Din Digitale Rejseplan**. Idéen er, at man som forældre kan gå på opdagelse alene eller sammen med sit barn og finde det tilbud, der rammer barnets behov bedst muligt.

Prototypen er blevet testet på biblioteker rundt i landet. Du kan se det endelige resultat, læse mere om projektet og lære mere om digital læsning til børn på projektets hjemmeside: [Læsdigitalt.dk](https://laesdigitalt.dk)

Inspiration til supplerende læsning

Unge digitale medborgere, 2019

Udgivet af Sikker Internet Center Danmark, der består af Red Barnet, Center for Digital Pædagogik samt Medierådet for Børn og Unge.

Strategiske trædesten: på vej mod en national læsestrategi for børn og unge, 2018

Udgivet af Tænk tanken Fremtidens Biblioteker.

Digital læsning – giver det mening? 2018

E-bogen er udgivet af BookBites og handler om, hvordan de digitale enheder kan bruges som et redskab til at styrke både børns læselyst og deres læsefærdigheder.

365 Digitale dage, 2018

Udgivet af Sikker Internet Center Danmark, der består af Red Barnet, Center for Digital Pædagogik samt Medierådet for Børn og Unge.

E-READ: Evolution of Reading in the Age of Digitisation, 2014-2018

E-READ er et europæisk forskningsinitiativ, der forener næsten 200 akademikere og forskere i læsning, forlagsviden og litteraturvidenskab for sammen at forske i, hvordan digitaliseringen påvirker læsepraksisser.

Kortlægning – læsning på digitale enheder, 2017

Udgivet af Nationalt Videncenter for Læsning

Unge læsning i en digital tidsalder, 2017

Udgivet i Learning Tech – Tidsskrift for læremidler, didaktik og teknologi (56-84).

Børns læsevaner 2017: overblik og indblik

Udgivet af Tænk tanken Fremtidens Biblioteker som en del af projektet en generation af stærke læsere: Greb til læselyst. Projekter er udarbejdet i samarbejde med Københavns Biblioteker, Læremiddel.dk og Nationalt Videncenter for Læsning.

The digital reading habits of children – A National survey of parents' perceptions of and practices in relation to children's reading for pleasure with print and digital books, 2016

Udgivet af Book Trust

